

CSONGRÁD-CSANÁD VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

KTO-azonosító: 109425-5-23/2024.
Ügyiratszám: CS/Z02/05657-30/2024.
Ügyintéző: dr. Ruzsáli Pál
Tóth-Czellár Ágnes
Retek Zoltán
Bánfi Szabolcs
Kriván Tímea
Vata Márta Katalin
Nagy Eszter
Mészáros Patrícia
Koczkáné Kristó Gyöngyi
Asszony Emma

Tel.: +36 (62) 681-655

Tárgy: „Hódmezővásárhely XIV.-homok” bánya,
környezetvédelmi engedély
Hiv. szám: -
Melléklet: -

H A T Á R O Z A T

A Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal, mint környezetvédelmi feladat- és hatáskörben eljáró hatóság a **Rácz Gergely egyéni vállalkozó** (1119 Budapest, Zsombor u. 37/A.; KÜJ: 103 156 682) részére a 2024. április 25-én – a „Hódmezővásárhely XIV.-homok” bánya létesítése tárgyában – indított környezeti hatásvizsgálati eljárásban

k ö r n y e z e t v é d e l m i e n g e d é l y t a d

a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 1. sz. mellékletének

- 10. a) pontja [Egyéb bányászat (kivéve az önállóan létesített ásványfeldolgozó üzem) 25 ha területnagyságtól külszíni bányászat esetében]

szerinti tevékenységhez.

Előírások:

1. A tervezett tevékenység, a területen áthaladó önkormányzati (01975/2 hrsz.) út megőrzése, állagának megóvása mellett végezhető.

Levegőtisztaság-védelem:

2. A mindenkori elérhető legjobb technika alkalmazásával a légszennyező anyag kibocsátásokat a minimális szinten kell tartani, illetve a legkisebb mértékűre kell lecsökkenteni.
3. A környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő, megelőzze a környezetszennyezést és kizárja a környezetkárosítást.
4. Tilos a légszennyezés, a diffúz forrás környezetvédelmi követelményeknek nem megfelelő működtetése miatt fellépő levegőterhelés, továbbá a levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezettséget okoz.

5. A bánya üzemeltetéséhez kapcsolódó tevékenységeket úgy kell végezni, hogy a legközelebbi védendő épületeknél, védendő területeknél, szállóporra vonatkozóan a hatályos jogszabály szerinti immissziós határérték teljesülése biztosított legyen.
6. Rendkívüli, szeles időjárás esetén az anyagmozgatást szüneteltetni kell.
7. A bányaterület és a belső közlekedési utak szükség szerinti portalanításáról, ill. locsolásáról gondoskodni kell.
8. A földúton a gépjárművek csak olyan sebességgel közlekedhetnek, hogy a porképződés minimális legyen.
9. A szállításban csak érvényes műszaki vizsgával rendelkező és műszakilag karbantartott gépjármű vehet részt.
10. A szállító járművek által a szilárd burkolatú közútra felhordott ásványanyagot, szükség szerinti gyakorisággal le kell takarítani, hogy az kiporzást ne okozhasson.
11. A szállítás során a kiporzást, ponyvafedéssel csökkenteni kell.

Zaj- és rezgésvédelem:

12. Zajvédelmi töltést kell építeni a kitermelés megkezdése előtt.
13. A zajvédelmi töltés megépültét írásban be kell jelenteni a környezetvédelmi hatóságra.
14. Az általános üzemvitel megkezdése előtt 5 nappal azt írásban be kell jelenteni a környezetvédelmi hatóságra.
15. A zaj terhelési határértékek igazolása érdekében, a zajvédelmi töltés megépülése után, az általános **üzemvitel megkezdését követő 30 napon belül szabványos környezeti zajvizsgálatot kell végezni, és a zajmérési jegyzőkönyvet be kell nyújtani a környezetvédelmi hatóságra.** A zajvizsgálati jegyzőkönyvnek a telephely zajszemponthoz tartozó hatásterületét, és a hatásterületen lévő védendő ingatlanokat is tartalmaznia kell.
16. Ha a zajvédelmi hatásterületen védendő épület van, a bánya üzemeltetőjének zajkibocsátási határérték megállapítása iránti kérelmet kell benyújtani a környezetvédelmi hatóságra.
17. A bányaterületen üzemelő zajkeltő berendezések karbantartásával biztosítani kell a bányászati tevékenység alacsony mértékű zajkibocsátását.
18. A telephelyen az éjszakai időszakban (22:00 és 06:00 óra között) bányaművelést és az ahhoz kapcsolódó tevékenységet nem végezhetnek.
19. Kerülni kell a gépek (zajforrások) indokolatlan üzemeltetését (álló gépjárművek motorjainak járatását, stb.).

Földtani közeg védelem:

20. A környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő, megelőzze a környezetszennyezést és kizárja a környezetkárosítást.
21. A telephelyi tevékenységet úgy kell folytatni, hogy a földtani közeg veszélyeztetése, károsodása ne következzen be.
22. A tevékenység a felszín alatti víz, földtani közeg (*B*) szennyezettségi határértéknél kedvezőbb állapotának lehetőség szerinti megőrzésével végezhető.
23. A tevékenységet úgy kell végezni, hogy ne eredményezzen a földtani közegben a vonatkozó jogszabály szerinti (*B*) szennyezettségi határértéknél vagy az annál magasabb (*Ab*) bizonyított háttér-koncentrációnál kedvezőtlenebb állapotot.
24. A földtani közeg jó minőségi állapotának biztosítása érdekében, a tevékenység végzése során szennyező anyag, illetve lebomlása esetén ilyen anyagok keletkezéséhez vezető anyagok használata, illetve elhelyezése csak műszaki védelemmel folytatható.
25. A bányaterületen belüli esetleges gépkarbantartás, javítás, illetve üzemanyag feltöltés csak műszaki védelemmel ellátott területrészen történhet.

26. A tevékenység során észlelt bármilyen rendkívüli eseményt azonnal jelenteni kell a környezetvédelmi hatóságnak.

Táj- és természetvédelem:

27. A védett és fokozottan védett madárfajok megtelepedésének elkerülésére a bányászni kívánt területeken április-május hónapban a bányászati tevékenységet folyamatosan folytatni kell, vagy a madarak távol tartásáról gondoskodni kell (például a későbbiekben bányászni kívánt partfalak hálós takarásával vagy ferde rézsűs letermeléssel). Megoldás lehet a madarak fészkelésére alkalmas (függőleges), de bányászati tevékenységgel nem érintendő partfalak abból a célból történő kialakítása, hogy a madarak a bányászati tevékenységtől nem érintett falszakaszokon telepedjenek meg.
28. Amennyiben a bányatelek területén védett vagy fokozottan védett madárfajok telepednek meg, úgy a fészket tartalmazó falszakaszokon, valamint azok 10 m-es körzetében április 15. és augusztus 20. közötti időszakban mindennemű bányászati tevékenységet szüneteltetni kell. Az érintett partfal pilléreként való meghagyása szükséges, olyan szélességben, amely biztosítja a madarak fészkelését (min. 10 m). A lakott partfalak 10 méteres körzetében az emberi jelenlétet mellőzni kell a madarak költése zavartalanágának biztosítása érdekében.
29. Amennyiben a bányatelek területén védett, vagy fokozottan védett élő szervezetek telepednek meg, azt haladéktalanul jelenteni kell Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság és a természetvédelmi hatóság felé.
30. A letermelt részek tájrendezését folyamatosan, a termelés előrehaladásával egyidejűleg kell végezni.
31. A már tájrendezett területek, humuszdepók gyomosodását meg kell akadályozni.
32. A bánya és a Natura 2000 gyepterület között legalább 10 méteres védőpillért kell kijelölni.
33. A bányató partfalát a gyepterület irányába rézsűvel kell kialakítani, hogy az élőlények számára biztosított legyen a biztonságos kijutás a tóból.
34. Amennyiben a területen védett madár fészkelése észlelhető, úgy annak a körzetében is természetvédelmi védőpillért kell kialakítani.
35. A tevékenység során a bányatavat legalább kétnaponként ellenőrizni kell, a csapdába esett állatok kimentése érdekében. Az állatok kimentéséről és elengedéséről gondoskodni kell. Amennyiben védett állat észlelhető a területen a tevékenység folytatása közben, úgy azt is a szomszédos gyepterületre haladéktalanul át kell telepíteni.
36. A kivitelezés a természeti környezet legnagyobb kíméletével, az értékes élőhelyek, szomszédos gyepterületek megőrzésével kell, hogy történjen.

I. A közreműködő szakhatóságok és állásfoglalásaiknak rendelkező része:

1. A Csongrád-Csanád Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály 35600/2390-3/2024.ált. számú szakhatósági állásfoglalása:

„Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgyűjtési Főosztály fenti számú megkeresésében hatóságunk szakhatósági állásfoglalását kérte Rácz Gergely egyéni vállalkozó (1119 Budapest, Zsombor u. 37/A.) megbízásából eljáró Krusniczky Lóránd kérelmére indult, Hódmezővásárhely XIV. homok védneű bánya környezeti hatásvizsgálati eljárásában.

A környezetvédelmi engedély kiadásához

a szakhatósági hozzájáruláson az alábbi előírásokkal adom meg:

Előírások:

1. A környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő, megelőzze a környezetszennyezést és kizárja a környezetkárosítást.
2. A bányászati tevékenységet a felszíni- és felszín alatti vizek veszélyeztetését kizáró módon kell végezni.
3. A bányászati tevékenység nem okozhatja a térség felszín alatti- és felszíni vízmérlegének a káros mértékű csökkenését, nem befolyásolhatja kedvezőtlenül a környező területhasználatokat. Biztosítani kell a vízutánpótlódás egyensúlyának mennyiségi károsodás nélküli megmaradását és a vizek jó minőségi állapotát.
4. A bányászati tevékenységgel nem okozhatják a felszín alatti víz szennyezése szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló jogszabályban meghatározott (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőtlenebb állapotot a felszín alatti vízben.
5. A felszín alatti vizek jó minőségi állapotának biztosítása érdekében tevékenység végzése során szennyező anyag, illetve lebomlása esetén ilyen anyagok keletkezéséhez vezető anyagok használata, illetve elhelyezése csak műszaki védelemmel folytatható.
6. A munkagépek, járművek mosása, javítása, karbantartása csak erre vonatkozó engedéllyel rendelkező telephelyen történhet.
7. A bányába telepített gépek üzemeltetésekor a biztonsági előírásokat be kell tartani, a talaj, a talajvíz szennyeződésének elkerülése érdekében.
8. A bányavállalkozó köteles gondoskodni arról, hogy a kitermelés végzése során a bányába hulladékot ne rakjanak le, szennyvizet ne ürítsenek le.
9. A kialakult tó környezetét a rekultiváció során övgáttal kell védeni a szomszédos területektől, a kemikáliák bemosódásának elkerülésére.
10. **A tájrendezési feladatokat meghatározó bányahatósági határozat véglegessé válásától számított egy éven belül a kialakult tó hasznosításához Hatóságomtól vízjogi üzemeltetési engedélyt kell kérni.**
11. A bányaművelés befejezésekor a bányató vízminőségének állapotát akkreditált laboratóriumi vízmintavétellel és laborvizsgálattal ellenőrizni kell a következő komponensekre: pH, KOI-kromátos, ammónium, nitrát, szulfát, foszfát, TPH.
12. Káresemény, havária bekövetkezte esetén a környezetkárosodás megelőzése érdekében a kárenyhítést szolgáló intézkedéseket azonnal meg kell tenni Hatóságomtól és az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóságot (ATIVIZIG) haladéktalanul értesíteni kell.

Jelen szakhatósági állásfoglalás más jogszabályi kötelezettség alól nem mentesít.

Jelen szakhatósági állásfoglalás ellen fellebbezésnek helye nincs, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. tv. (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (4) alapján a szakhatóság döntése az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.”

2. A Csongrád-Csanád Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35600/3215-1/2024.ált. számú szakhatósági állásfoglalása:

„A Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály (cím: 6726 Szeged, Derkovits fasor 7-11.) mint, engedélyező hatóság megkeresése alapján Rácz Gergely egyéni vállalkozó (1119 Budapest, Zsombor u. 37/A) képviselőjében eljáró Krusniczky Lóránd környezetvédelmi szakértő (továbbiakban: környezetvédelmi szakértő) 2024. április

25-én benyújtotta „Hódmezővásárhely XIV. – homokbánya létesítése” tárgyú ügyre vonatkozó környezeti hatásvizsgálat dokumentációját (a környezetvédelmi engedély kiadásához). A környezeti hatásvizsgálati engedély megadásához az ipari baleseteknek és a természeti katasztrófáknak való kitettség szakkérdésével kapcsolatos katasztrófavédelmi szempontból

hozzájárulok.

A szakhatósági állásfoglalás ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az csak az eljáró hatóság határozata, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzése elleni jogorvoslat keretében támadható meg.”

II. Az eljárásban a Kormányhivatal által vizsgált szakkérdések:

1. A Kormányhivatal, mint talajvédelmi hatóság a környezeti hatásvizsgálati dokumentáció vonatkozásában nyilatkozatát az alábbi kikötésekkel megadta:

- A környezeti hatásvizsgálati dokumentáció talajvédelmi szempontból elfogadható mértékben foglalkozik a környezeti hatásokkal.
- Beruházásokat, valamint termőföldön folytatott, vagy termőföldre hatást gyakorló bármely egyéb tevékenységet úgy kell megtervezni és megvalósítani, hogy az érintett és a környező termőföldön a talajvédő gazdálkodás feltételei ne romoljanak.
- A beruházási, üzemeltetési tevékenységen túl termőföldön bármely egyéb tevékenység csak úgy folytatható, hogy az, vagy annak hatása az érintett és a környező termőföld minőségében, továbbá a vizekben kárt ne okozzon.
- A beruházások megvalósítása során a beruházó köteles gondoskodni a humuszos termőréteg mentéséről és hasznosításáról.
- Termőföldön hulladékot lerakni, tárolni tilos.
- A termőföld minőségét veszélyeztető tevékenységet és eseményt a talajvédelmi hatóság részére haladéktalanul be kell jelenteni.

2. A Kormányhivatal, mint örökségvédelmi hatóság megállapította, hogy a tervezett beruházás a kulturális örökség védelme jogszabályban rögzített követelményeinek a kérelemben foglaltak szerint megfelelnek, az alábbi feltételekkel:

- Az 56381, 56384 és 56417 azonosítószámú lelőhelyek területén a bányaművelést megelőzően próba – megelőző feltárást kell végezni. Amennyiben az Engedélyes elkívánja kerülni a lelőhelyeket, akkor a lelőhelyek köré 20 m-es védősávot kell kialakítani biztosítva ezzel a lelőhelyek védelmét. A védősávon belül semmilyen földmunka nem történhet. A védőpillér kialakítása a régészeti örökség védelme érdekében csak régészeti megfigyelés mellett történhet.
- Az engedélyes (Rácz Gergely egyéni vállalkozó), illetve a kivitelező vegye fel a kapcsolatot a területileg illetékes múzeummal (Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ 6800 Hódmezővásárhely, Dr. Rapcsák András út 16-18. Tel.: 62/242-224) és állapodjon meg a régészeti tevékenység elvégzéséről.
- Az engedélyes köteles továbbá a munkakezdés és a műszaki átadás-átvételi eljárás időpontjáról a Kormányhivatalt tájékoztatni. A műszaki átadás-átvételhez a Kormányhivatal csak akkor járul hozzá, ha kérelemhez csatolják a régészeti szakmunkákról szóló jelentést vagy teljesítés-igazolást.

3. A Kormányhivatal, mint hulladékgazdálkodási hatóság a környezeti hatásvizsgálati dokumentáció vonatkozásában nyilatkozatát az alábbi kikötésekkel megadta:

- A bánya területén hulladék lerakása tilos.
- Minden tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a keletkező hulladékok mennyiségének csökkentését.
- Az esetlegesen elcsöpögő üzemanyagot azonnal fel kell itatni, és azt veszélyes hulladékként kell kezelni.
- A hulladék termelője, tulajdonosa köteles a birtokában lévő, bármely tevékenységből származó hulladékokat környezetszennyezést kizáró módon, elkülönítetten, szelektíven – veszélyes hulladék esetén a hatályos jogszabályban meghatározott módon – gyűjteni.
- A keletkezett hulladék a telephelyen legfeljebb a vonatkozó jogszabályban meghatározott ideig gyűjthető, ez idő alatt kell a hulladék kezeléséről gondoskodni.
- A hulladékok gyűjtése kizárólag műszaki védelemmel rendelkező területen történhet. A gyűjtőhelyek rendszeres karbantartásáról, esetleges hibáinak javításáról folyamatosan gondoskodni szükséges.
- A telephely üzemeltetésének időszakában fenn kell tartani a jogszabályi előírásoknak megfelelő, a telephelyi tevékenység során keletkező hulladékok környezetszennyezést megelőző gyűjtését biztosító gyűjtőhelyeket.
- A telephelyi hulladékgyűjtő helyek műszaki kialakításának mindenkor meg kell felelnie a vonatkozó jogszabályi előírásoknak.
- Hulladékot csak olyan szervezetnek, vállalkozásnak – elsődlegesen hasznosítónak – lehet átadni, amely az adott hulladéokra vonatkozó hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkezik, vagy amelynek az adott hulladékgazdálkodási tevékenység végzéséhez szükséges nyilvántartásba vétele megtörtént.
- Ártalmatlanításra csak az a hulladék kerülhet, amelynek anyagában történő hasznosítására vagy energiahordozóként való felhasználására a műszaki, illetőleg gazdasági lehetőségek még nem adottak, vagy a hasznosítás költségei az ártalmatlanítás költségeihez viszonyítva aránytalanul magasak.
- A veszélyes hulladékot tilos más hulladékkal, illetve anyaggal összekeverni vagy hígítani.
- A keletkező hulladékokról a vonatkozó jogszabály szerinti nyilvántartást kell vezetni, illetve a rendelet előírásai szerinti adatszolgáltatást kell teljesíteni.

4. A Kormányhivatal, mint földvédelmi hatóság a környezeti hatásvizsgálati dokumentációra nyilatkozatát az alábbi kikötésekkel megadta:

- A tervezett beruházás termőföldet érint, így az a termőföld védelméről szóló 2007. évi. CXXIX. törvény hatálya alá tartozik
- A külterületi termőföld időleges és/vagy végleges más célú hasznosítása esetén a termőföld igénybevétele előtt az illetékes földhivatali osztálytól meg kell kérni a termőföld más célú hasznosításának engedélyezését.
- Amennyiben a más célú hasznosítás megkezdésekor az engedélyezés még nem történt meg, vagy az igénybevevő az engedély előírásaitól eltérően hasznosítja más célra a termőföldet, akkor az engedély nélküli más célú hasznosításnak minősül, amely esetében a földvédelmi járulékon kívül földvédelmi bírságot is kell fizetni.
- A termőföld megóvása és ésszerű használata szempontjából a fent nevezett, engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése,

jogosultság gyakorlása lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb területi mértékű termőföld igénybevételével történhet.

- A tevékenység megvalósítása során fokozottan figyelni kell arra, hogy az érintett és szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági használatát a tervezett tevékenység, létesítmény ne akadályozza.

5. A Kormányhivatal állami főépítési hatáskörében eljárva megállapította, hogy a tervezett beruházás összhangban van a hatályos területrendezési tervi előírásokkal.

III. A Járási Hivatalok által vizsgált szakkérdések:

1. A Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Hódmezővásárhelyi Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály CS-02/NEO/01090-2/2024. számú szakkérdés vizsgálatára vonatkozó nyilatkozata:

- A tevékenységet úgy kell végezni, hogy az a lehető legkisebb mértékű környezetterhelést, valamint környezet-egészségügyi kockázatot idézzen elő.
- A bányászati tevékenység során a levegőterhelési szintre vonatkozó egészségügyi határértékek betartása szükséges, különös tekintettel a szálló por koncentrációját emelő tevékenységekre (kitermelés, szállítás stb.).
- Az előírások szerinti zajterhelési határértékeket be kell tartani a bányatelek környezetében élők és tartózkodók egészségének megóvása érdekében. A zajvédő töltés kialakítását a hatóság támogatja.
- A bányászati tevékenység végzése során kiemelt figyelmet szükséges fordítani, a bányatelek közelében esetlegesen található saját célú ivóvízellátást vagy szociális célú vízellátást biztosító sekélymélységű talajvízkutakra.
- A bányászati tevékenység következtében kialakuló felszíni víztest kizárólag olyan rekreációs célra használható, mely az emberi egészséget nem veszélyezteti.
- Az egészségkárosító kockázatok csökkentésének érdekében a veszélyes és nem veszélyes hulladékok gyűjtése, elszállítása és ideiglenes tárolása során a közegészségügyi követelményeket maradéktalanul be kell tartani.
- A veszélyes anyagokkal és keverékekkel kapcsolatos tevékenységeket úgy kell végezni, hogy azok az emberi egészséget ne veszélyeztessék. A munkafolyamatok a veszélyes anyagokkal és keverékekkel végzett tevékenység bejelentésének birtokában végezhetőek el.

*

Jelen engedély nem mentesít a más jogszabályokban előírt engedélyek és szakhatósági állásfoglalások beszerzési kötelezettsége alól.

Az engedély érvényességi ideje: az engedély véglegessé válásától számított 10 év.

A környezetvédelmi engedély előírásaitól eltérően folytatott tevékenység esetén a környezetvédelmi hatóság határozatában kötelezi a környezethasználót kettőszázezer forinttól ötszázezer forintig terjedő bírság megfizetésére, az engedélyben rögzített feltételek betartására, valamint legfeljebb hat hónapos határidővel intézkedési terv készítésére.

A jelen döntés a közléssel végleges és végrehajtható, ellene közigazgatási úton további jogorvoslatnak helye nincs.

Az érdekelt a döntés ellen jogsérelemre hivatkozással közigazgatási pert indíthat.

Az erre irányuló kereset a döntés közlésétől számított 30 (harminc) napon belül, a Szegedi Törvényszékhez címezve, a döntést hozó hatóságnál (a Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály – 6726 Szeged, Derkovits fasor 7-11.) nyújtható be.

A keresetlevélben meg kell jelölni a döntéssel okozott jogsérelmet, az annak alapjául szolgáló tények és bizonyítékok előadásával, és a bíróság döntésére irányuló határozott kérelmet.

Gazdálkodó szervezet (ideértve az egyéni vállalkozót is), valamint a jogi képviselővel eljáró fél a keresetlevelet joghatályosan, kizárólag szabályszerűen előterjesztett elektronikus formában, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvényben meghatározott elektronikus úton (e-Papír szolgáltatás útján: <https://epapir.gov.hu>) terjesztheti elő, a „*Közigazgatási szerv határozatának bírósági felülvizsgálat iránti keresetlevél benyújtása*” ügytípus választásával.

Jogi képviselő nélkül eljáró felperes a keresetlevelet jogszabályban meghatározott nyomtatványon is előterjesztheti.

A bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz, ha azonban a felperes tárgyalás tartását kéri, úgy erről a keresetben kell nyilatkoznia. Ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

A közigazgatási per eljárási illetéke 30 000 Ft, azonban a keresetre illetéket leróni nem kell, mert a közigazgatási bírósági eljárásban a felet tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg.

A keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya, azonban a bíróságtól az eljárás során bármikor azonnali jogvédelem kérhető.

A kérelmező az eljárás 1 350 000 Ft igazgatási szolgáltatási díját befizette, egyéb eljárási költség nem merült fel.

I N D O K O L Á S

Rácz Gergely egyéni vállalkozó képviseletében Krusniczky Lóránd környezetvédelmi szakértő 2024. április 25-én a „Hódmezővásárhely XIV.-homok” bánya létesítése tárgyában a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) szerinti környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása iránti kérelmet nyújtott be a környezetvédelmi hatósághoz (a továbbiakban: hatóság), melyet 2024. május 3-án kiegészített.

Dokumentációt készítette:

Név:

Krusniczky Lóránd (kamarai szám: 05-1082)

További szakértő:

Papp Viktor Gábor (természetvédelmi szakértő SZ-049/2010)

A tervezett beruházás a R. 1. számú melléklet 10. a) pontja – Egyéb bányászat (kivéve az önállóan létesített ásványfeldolgozó üzem) 25 ha területnagyságtól külszíni bányászat esetében – alá tartozik.

A R. 1. § (3) bekezdés a) pontja értelmében a tevékenység megkezdéséhez, ha az csak az 1. számú mellékletben szerepel, a környezeti hatásvizsgálati eljárás alapján környezetvédelmi engedély szükséges.

A R. 7. § (1) bekezdés értelmében a környezeti hatásvizsgálati eljárást a hatóság a környezethasználó kérelmére indítja meg a kérelem mellé csatolt környezeti hatástanulmány alapján.

A dokumentáció tartalmilag és formailag megfelelt a R. előírásainak.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 66. § (1) bekezdés a) pontja értelmében „a környezethasználat a környezeti hatásvizsgálat hatálya alá tartozó tevékenységek esetén – a b) pontban és az (1a) bekezdésben foglaltak kivételével – a tevékenységre a környezetvédelmi hatóság által kiadott környezetvédelmi engedély véglegessé válását követően kezdődhet meg, illetve folytatható.”

A környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 5. § (2) bekezdés alapján „környezetvédelmi hatóságként - ha kormányrendelet másként nem rendelkezik - a területi környezetvédelmi hatóság jár el”. A Rendelet 2. § (1) bekezdése értelmében „területi környezetvédelmi hatóságként vármegyei illetékességgel - az e bekezdésben foglalt kivétellel – a vármegyei kormányhivatal jár el.

A kérelmet megvizsgálva a hatóság megállapította, hogy az hiányos, ezért a CS/Z02/05657-25/2024. számú (KTO-azonosító: 109425-5-12/2024.) végzésben hiánypótlásra – a területrendezési tervekkel való összhang vizsgálatára – hívta fel a kérelmezőt.

A hiánypótlásnak 2024. július 8-án eleget tettek.

Létesítmény (Bányatelek):

Megnevezés:	„Hódmezővásárhely XIV.-homok”
Érintett ingatlanok:	Hódmezővásárhely 01605/43, 01605/44, 01605/45, 01605/46, 01605/47, 01605/48, 01973/6, 01974/2, 01974/5, 01974/8, 01974/10, 01974/11, 01974/13, 01974/14, 01975/2 hrsz.
Ásványi nyersanyag:	Homok
Technológia:	Külszíni, talajvízszint felett, illetve talajvízszint alatt
A bányatelek területe:	44,3 ha (443.367,69 m ²)
Térszín átlagos magassága:	80,50 mBf
Tervezett fedőlap:	83,05 mBf
Tervezett alaplapp:	70,00 mBf
Nyersanyagok mindösszesen:	4.641.896 m ³
Termelési terv:	120.000 m ³ /év (462 m ³ /nap)

Tervezett tevékenység ismertetése:

Földrajzi elhelyezkedés:

A tervezett bánya Csongrád megyében, a Nagy Sziget dülő térségében található Hódmezővásárhely 01605/43, 01605/44, 01605/45, 01605/46, 01605/47, 01605/48, 01973/6, 01974/2, 01974/5, 01974/8, 01974/10, 01974/11, 01974/13, 01974/14, 01975/2 hrsz. külterületi ingatlanait érinti.

A tervezett bányatelek töréspontjainak EOV koordinátái:

Bányatelek töréspontok		
Sorszám	EOV_x	EOV_y
1.	116358,04	744873,10
2.	116511,73	745032,51
3.	116146,19	745408,02
4.	116143,33	745405,23
5.	115807,44	745741,44
6.	115585,07	745525,41
7.	115694,33	745109,72
8.	116078,06	744776,62
9.	116193,57	744906,74
10.	116225,06	744876,62
11.	116292,81	744941,70

Bányászati tevékenység:

A bányatelken 120.000 m³/év homok ásványi nyersanyag kitermelését tervezi a bányavállalkozó, ami átlagosan 462 m³/nap anyag kitermelését jelenti. Az ásványvagyron kitermelését, rakodását homlokrakodó, illetve kotrógép végzi. A kitermelt ásványi nyersanyag közvetlenül, vagy átmeneti deponálást követően, elszállításra, értékesítésre kerül. A bányauzemben egyműszakos nappali munkarend kialakítását tervezi a bányavállalkozó.

Letakarítás:

A bányában a művelés megindítását letakarítással kezdik el, a haszonanyag kitermelés megkezdése előtt a humuszos termőföldet, valamint a humuszmentes fedőréteget (homokos agyag, agyagos homok) letermelik, külön-külön depóniákban gyűjtve, a bányagödör mentén, a bányatelek határpillérén, illetve védőpillérén helyezik el, nem akadályozva a további termelést. A humusz depóniák anyaga a bánya rekultivációja során felhasználásra kerül, illetve igény esetén, mely további vizsgálatokat szükségeltet, értékesítésre kerülhet. A humuszmentes fedőanyag utépítéshez, vagy bármilyen feltöltéshez hasznosítható.

Kitermelés:

Az ásványi nyersanyag kitermelése külszíni műveléssel fog történni talajvízszint felett, illetve talajvízszint alatt egyaránt. A bánya egy részén többszintű művelés tervezett.

A talajvízszint feletti homokréteg letermelése száraz kotrással (rakodógéppel) történik. A bánya víztelenítését nem tervezik, a haszonanyag kitermelése a talajvízszint alatt is tervezett. A víz alóli termelés egyrészt parti kotrással (parti kotrógép), másrészt vízfelszín alatti úszókotrással (vonóvedres kotrógép) történik.

Rakodás, szállítás:

A kitermelt haszonanyagot közvetlenül, vagy átmeneti deponálást követően, tehergépjárműre rakják rakodógép segítségével, majd elszállítják a bányauzemből. A kitermelt anyagot nem a bányavállalkozó, hanem a vevők szállítják el gépjárműveiken a felhasználás helyére. A szállító gépjárművek jellemzően 25 m³ befogadó képességűek. A haszonanyag elszállításakor mintegy 6 tehergépkocsi fordul meg naponta (a kitermelni kívánt ásványanyag mennyiség 6 teherautó napi 3 db fordulójával megvalósítható).

A szállítás a bányatelek 7-8. sarokpontjaival párhuzamosan már meglévő úton, illetve a 47. sz. főúton történik.

Tájrendezés:

A bányatelek helyreállítását elkészített tájrendezési terv alapján végzik.

A már nem művelt területeken a tájrendezés a kitermeléssel párhuzamosan folyik. A művelés befejezését követően a bányászati tevékenység infrastruktúrái leszerelésre és elszállításra kerülnek. Végrehajtják a tereprendezést, lefolyástalan terület nem marad vissza. A maradó végrézcsüket a bányabiztonsági követelményeknek megfelelően kialakítják, a talajvízszint feletti műveletekkel érintett területet humusztakaróval lefedik. A környező domborzati viszonyokat az élőhelyek megtelepedésére alkalmassá teszik, melyet a növényesítés követ.

A talajvízszint alatti kotrás eredményeként bányatavak visszamaradásával egyaránt számolni kell.

*

A szakhatóságot az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése alapján kereste meg a hatóság 2024. május 8-án.

A szakhatóság állásfoglalásában foglaltakat a rendelkező részben a hatóság előírta.

A hatóság szakkérdésekkel kapcsolatos megkeresése a Rendelet 11. § (1) bekezdés alapján történt.

A szakkérdések vizsgálatát tartalmazó nyilatkozatokban foglaltakat a rendelkező részben a hatóság előírta.

I. Az eljárásban közreműködő szakhatóságok állásfoglalásának indokolása:

1. A Csongrád-Csanád Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály 35600/2390-3/2024.ált. számú szakhatósági állásfoglalásának indokolása a következő:

„Hatóságom részére elektronikus úton rendelkezésre bocsátott, Krusniczky Lóránd által 2024. áprilisban készített környezeti hatásvizsgálati dokumentáció alapján az alábbiakat állapítottam meg.

Előzmények:

A bányahatóság az érintett Hódmezővásárhely XIV homokbányára SzBK 3463-32/2014. számú kutatási engedélye alapján Rácz Gergely (bányavállalkozó) szerzett jogosultságot nyersanyagkutatásra. 2015. évben elvégeztetett kutatás során a terület földtani vagyonának feltárása megtörtént. Az ásványvagyon minőségi és mennyiségi adatainak ismeretében bányavállalkozó a termelés beindítása mellett döntött.

A bányatelek környezetvédelmi engedélye a CSZ/01/4337-37/2016. sz. került kiadásra, melyet fellebbezés után az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség az OKTF-KP/9307-13/2016. sz. határozata részben megváltoztatott.

A bányahatóság JN/MEF/BO/2013-24/2016. sz. határozatával bányatelket állapított meg az érintett területre, ezt követően JN/MEF/BO/2853-25/2016. sz. határozatával 2018. 12. 31-ig kitermelési engedély kiadásáról döntött az érintett területre vonatkozó területrendezési terv módosításáig fennálló felfüggesztés mellett.

A bányavállalkozó a kitermelést a bányahatóság 2017. 02. 16-án kelt, MBFH/184-3/2017. sz. határozata alapján megkezdte.

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata keresetlevelet nyújtott be a Szolnoki

Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz, melyben kérte az MBFH/184-3/2017. sz. határozat végrehajtásának felfüggesztését a Pp. 332. § (2a) és (3) bek. alapján.

A Szolnoki Bíróság 12.K.27.144/2017/3. számú végzésében elrendelte az MBFH/184-3/2017. számú határozat végrehajtásának felfüggesztését a peres eljárás jogerős befejezéséig. A bányában a kitermelés leállításra került, és azóta sem üzemel.

A Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 9.K.28.740/2016/7. számon a környezetvédelmi engedélyt (OKTF-KP/9307-13/2016.) hatályon kívül helyezte és új eljárás lefolytatására kötelezte az engedélyező hatóságot.

2017. október 20. napján új eljárás indult az érintett környezetvédelmi engedély kiadásával kapcsolatosan.

Az új eljárást az engedélyező hatóság a 2018. április 26. napján kelt CS-06Z/01/04000-37/2017. számon megszüntette. Ez ellen a bányavállalkozó fellebbezéssel élt.

A Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és természetvédelmi Főosztálya a PE/KTFO/2086-5/2018. számon az elsőfokú hatóság előbbi, a hatósági eljárást megszüntető végzést helybenhagyta.

A bányüzemben a termelés újbóli beindításához szükséges a környezetvédelmi engedély megszerzése.

Tevékenység adatai:

Bányatelek helye: Hódmezővásárhely 01605/43, 01605/44, 01605/45, 01605/46, 01605/47, 01605/48, 01973/6, 01974/2, 01974/5, 01974/8, 01974/10, 01974/11, 01974/13, 01974/14 és 01975/2 hrsz.

Bányatelek területe: 44,3 ha (443367,69 m²)
 Alaplapja: 70,00 mBf.
 Fedőlapja: 83,05 mBf.

A bányatelek sarokponti koordinátái:

Bányatelek sarokpontjai		
	EOV Y (m)	EOV X (m)
1	744873.10	116358.04
2	745032.51	116511.73
3	745408.02	116146.19
4	745405.23	116143.33
5	745741.44	115807.44
6	745525.41	115585.07
7	745109.72	115694.33
8	744776.62	116078.06
9	744906.74	116193.57
10	744876.62	116225.06
11	744941.70	116292.81

A bányában az előző engedély alapján rövid ideig folyt kitermelés talajvízszint felett, ~ 149 907 m³ anyag kitermelése és elszállítása történt meg.

A bányatelken évi 120.000 m³ ásványi nyersanyag kitermelését tervezik, ami átlagosan napi 462 m³ anyag kitermelését jelenti.

A kitermelt ásványi nyersanyagból a bányatelken megközelítőleg 30 000 m³ (a teljes éves

kitermelni kívánt anyagmennyiség 1/4 része) átmeneti deponálását tervezik, a többi anyag igény szerinti ütemezésben elszállításra kerül.

A bányauzemben egyműszakos nappali munkarend kialakítását tervezi a bányavállalkozó

Az ásványi nyersanyag kitermelése külszíni műveléssel fog történni részben vízalóli kotrással. A bánya víztelenítését nem tervezik, a haszonanyag kitermelése a talajvízszint alatt is tervezett, így bányató kialakulása várható.

A bányateleken nem halad keresztül felszíni vízfolyás, illetve nincs állóvíz.

A bányatelektől Ny-ra ~ 690 m-re található a Gyúlói-csatorna, a bányatelek D-i határától 30 m-re a Nagyszigeti - csatorna.

A bányatelek közelében Ny-i irányban 200-700 m-re, több nyílt vízfelület található.

A bányaművelés a bányatelek határain belül valósul meg, így a környezetében található felszíni vizekkel nem kerül közvetlen kapcsolatba.

A kitermelés az eredeti terepfelszín és a 70,0 mBf. (bányatelek alaplapja) között történik. A kialakuló bányató vízkészletének utánpótlása csapadékból és felszín alatti vízből lehetséges.

A bányató szabad vízfelülete 73000 m²

Párolgás mértéke: 56064 m³/év

A tó felületére hulló csapadék 35040 m³/év

Az előzetes számítások szerint a tó 21024 m³/év negatív vízháztartást mutat.

A hatásvizsgálati dokumentáció készítője a bányászati tevékenységből adódó, a térség talajvízszintjeinek alakulását bemutató hidrodinamikai modellezést elvégezte.

A jellemző csapadék illetve párolgás értékek alapján a már meglévő és a tervezett bányaműveléssel érintett területen kialakuló bányatóból 154 m³ víz párolog naponta. Szintén a kutatási zárójelentés alapján a megismert talajvízszint 2,5-5,5 m-rel a felszín alatt található.

A modellezést normál (488 mm/év) csapadékviszonyokra és az átlagostól jóval elmaradó (50%) csapadékviszonyokra végezte el. A modellben vizsgált időtartam 10 év volt.

Az elvégzett modellszámítás eredménye szerint a vizsgált területen 0,48 - 0,52 m talajvízszint csökkenés várható 10 éves időszakban, ami évi maximum átlag 5 cm-es vízszint süllyedést jelent.

A tervezett kitermelés csak a talajvízzel kerül kapcsolatba.

A tervezett kitermelési mélység 12 m, a számított talajvízszint süllyedés, így a rétegvizekből, illetve mélyebbről termelő kutak vízszintjét nem érinti.

Hatóságom a 35600/2390-1/2024.ált. számon megkereste az ATIVIZIG-et, hogy a tervezett bányászati tevékenység vonatkozásában, mint a Magyar Állam tulajdonában lévő felszín alatti vízkészletek kezelője a vagyonkezelői nyilatkozatát adja meg és nyilatkozzon a Vízyűjtő-gazdálkodási Tervben (VGT3) előírtak teljesüléséről.

Az ATIVIZIG 008169-0002/2024. számon vagyonkezelői hozzájárulását megadta. A vízügyi igazgatóság a vagyonkezelő nyilatkozatában többek között megállapította, hogy:

„A Vízyűjtő-gazdálkodási tervben (VGT3) Hódmezővásárhely térsége a Körös-Maros köze elnevezésű és sp.2.13.2 jelölésű sekély porózus víztestre esik. Ezt a víztestet a VGT3 öt teszt alapján végzett minősítése szerint mennyiségi, valamint minőségi vonatkozásában is gyenge állapotba sorolja, az 56064 m³/év vízmennyiség párolgása vélhetően regionálisan nem okoz kimutatható negatív hatást a fenti sekély porózus víztest mennyiségi állapotában.

A tervezett bányászati tevékenység nem sérülékeny földtani környezetben helyezkedik el. Annak közelében Hódmezővásárhely vízműve rendelkezik védőidom-védőterület kijelölő határozattal. A vizsgálat során kiderült, hogy a rétegbeni hidrogeológiai védőidomnak nincsen felszíni metszete csak vetülete, ezért minden működő kút esetében csak a belső védőövezetet kell kialakítani, a rétegbeni külső hidrogeológiai „A” és „B” védőövezetet nem. A tervezési terület nem esik rá a rétegbeni védőidom felszíni vetületére és -mivel a vízbázis nem sérülékeny, valamint a tevékenység csak a felső néhány méter megbontásával jár - így az

nem jelenthet negatív hatást a rétegvízbázis vonatkozásában.

A terület a 11.06. Mártély-Tisza-Maros-zugi belvízvédelmi szakaszon a 79. Tisza-Maroszugyi belvízvédelmi rendszer 79/3. Kopáncs-Kistiszai belvíz-öblözethez tartozik. Fő levezető csatornája a Kopáncs-Kis-tiszai-főcsatorna, de az öblözetek összekapcsolódása révén más irányú levezetés is lehetséges. Az érintett beavatkozás a Gyúlói öntözőcsatorna, mint víztest (VOR kódja: AEP551) mellett helyezkedik el. Önálló vízgyűjtő területe nincs, vízpótlás talajvízből, ill a Gyúlói öntözőcsatornából szivattyús átemeléssel biztosítható. A víztest ökológiai és kémiai állapota nem releváns. A Gyúlói öntözőcsatorna a Hódmezővásárhelyi öntözőrendszer része, a Nagyszigeti öntözőfürtöt látja el öntözővízzel.”

A bányauzemben a kitermelési technológia nem igényel vízfelhasználást, ipari szennyvíz nem keletkezik. A dolgozói létszám miatt minimális kommunális szennyvíz keletkezik. Bányavállalkozó a Hódmezővásárhely 01974/14 hrsz.-ú ingatlanon kíván telephelyet kialakítani a bányauzem dolgozói részére. A telephely közművekkel ellátott. A telephelyen a dolgozók kommunális vízellátása és kommunális szennyvíz elhelyezése megoldott.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet melléklete alapján Hódmezővásárhely település „*érzékeny*” kategóriába tartozik.

A bányászati tevékenység vízbázisvédelmi területet nem érint, az árvíz és jég levonulására, a mederfenntartásra nincs hatással.

Tekintettel a fent leírtakra megállapítom, hogy a környezetvédelmi engedély kiadása a vízvédelmi és vízgazdálkodási jogszabályokban előírtakkal nem ellentétes.

Előírások indokolása:

- A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. Törvény 6. § (1) szerint a környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy
 - a) a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő;
 - b) megelőzze a környezetszennyezést;
 - c) kizárja a környezetkárosítást.
- A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. Törvény 18. § (5) szerint a környezet igénybevételét és használatát úgy kell megszervezni és végezni, hogy a vizek állapotára vonatkozó környezeti célkitűzések teljesüljenek, a felszíni, és a felszín alatti vizek állapota ne romoljon.
- A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 4.§ (1) bek. szerint a felszíni víztest jó állapotának eléréséhez és fenntartásához a kibocsátó köteles e rendelet és a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény vonatkozó előírásainak betartásával hozzájárulni.
- A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdés alapján tilos a felszíni vizekbe, illetve azok medrébe bármilyen halmazállapotú, vízszennyezést okozó anyagot juttatni.
- *A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 8.§ c) pontja szerint: „A felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében tevékenység úgy végezhető, hogy hosszú távon se veszélyeztesse a felszín alatti vizek jó állapotát, a környezeti célkitűzések teljesülését.”*
- A 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés alapján a felszín alatti vizek jó minőségi állapotának biztosítása érdekében a tevékenység csak a felszín alatti víz, földtani közeg (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőbb állapotának lehetőség szerinti megőrzésével végezhető.
- A (B) szennyezettségi határértékeket a földtani közeg és felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló

6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet tartalmazza.

- A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. Rendelet 10. § (1) a) pontja alapján szennyező anyagok felszín alatti vízbe történő bevezetésének megelőzésére vagy korlátozására, a felszín alatti vizek jó minőségi állapotának biztosítása érdekében tevékenység végzése során szennyező anyag, illetve lebomlása esetén ilyen anyagok keletkezéséhez vezető anyagok használata, illetve elhelyezése csak környezetvédelmi megelőző intézkedéssel, és - az engedélyezhető közvetlen bevezetések kivételével - műszaki védelemmel folytatható.
- A bányatavak hasznosításával kapcsolatos jogokról és kötelezettségekről szóló 239/2000.(XII. 23.) Kormányrendelet 3. § (1) bekezdése értelmében a tájrendezési feladatokat meghatározó bányahatósági határozat közlését követő egy éven belül a kialakult tó hasznosításához Hatóságomtól vízjogi üzemeltetési engedélyt kell kérni. Az előbbiekre való tekintettel a rendelkező részben előírtam ennek teljesítését.

Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. § alapján hatóságom a szakhatósági állásfoglalását tizenöt napon belül köteles megadni.

A szakhatósági megkeresés 2024. május 08. napján érkezett hatóságunkra. A hatóság szakhatósági állásfoglalását a fenti ügyintézési határidőn belül adta ki.

Jelen szakhatósági állásfoglalást az Ákr. 55. §-a (1), (2) bekezdése alapján adtuk.

A szakhatósági állásfoglalás elleni önálló fellebbezést az Ákr. 55. § (4) bekezdése zárja ki.

A vízügyi hatóság illetékességét a vízügyi igazgatási, valamint a vízügyi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Kormányrendelet 2. melléklet 11. pontja állapította meg.

Szakhatósági állásfoglalásunkat az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése, valamint 1. számú melléklet 9. táblázat 2. és 3. pontjában foglaltak alapján, a hatályos jogszabályok figyelembe vételével adtuk ki.”

2. A Csongrád-Csanád Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35600/3215-1/2024.ált. számú szakhatósági állásfoglalásának indokolása a következő:

„Az ipari baleseteknek és a természeti katasztrófáknak való kitettség tekintetében, az engedélyező hatóság által csatolt iratokat a Csongrád-Csanád Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság megvizsgálta és a következőket állapította meg.

Ügyfél képviseletében eljáró környezetvédelmi szakértő által benyújtott dokumentáció alapján a „Hódmezővásárhely XIV. – homokbánya létesítése” tárgyú ügyre vonatkozóan nem merült fel olyan körülmény, amely az ipari baleseteknek, illetve természeti katasztrófáknak való kitettségére feltételezett lenne.

A „Hódmezővásárhely XIV. – homokbánya létesítése” tárgyú ügyben a környezeti hatásvizsgálat tartalmi követelményeit a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 1. sz. mellékletének 36. sora határozza meg.

Fentiekre tekintettel, mivel az Ügyfél megbízásából eljáró környezetvédelmi szakértő kérelme az ipari baleseteknek és a természeti katasztrófáknak való kitettség tekintetében jogszabályt nem sért, az Ügyfél környezethasználati engedélyének megadásához hozzájárultam.

Szakhatósági állásfoglalásom az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (1) bekezdésén alapul.

Hatáskörömet az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázat 4. sora, illetékességemet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése, valamint ugyanezen rendelet 1. melléklete határozza meg.

Az önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján zártam ki.”

II. Az eljárásban a Kormányhivatal által vizsgált szakkérdések, az előírt feltételek indokolása:

1. A Kormányhivatal, mint talajvédelmi hatóság szakkérdés vizsgálatában foglaltak indokolása szerint a talajvédelmi hatóság a terület végleges más célú engedélyezési eljárásához 2016. szeptember 28.-án a CSF/01/3737-2/2016. számon hozzájárult. A beküldött dokumentáció alapján a kérelmező a korábbi engedély szerinti bányászati tevékenységét megkezdte, majd az engedély visszavonása miatt azt megszakította. A bányászati tevékenységgel érintett térrészen a humusz deponálása megfelelően történt a talajvédelmi hatóság 2020. július 13.-ai ellenőrzése alapján, amiről a CS-02/F01/01698-2/2020. számon feljegyzés készült. Megállapításra került, hogy a bányászati tevékenység felhagyása után bányató kialakulása várható. A bányatelket részben termőföldek határolják.

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tftv.) 43. § (1) bekezdése alapján „beruházásokat, valamint termőföldön folytatott, vagy termőföldre hatást gyakorló bármely egyéb tevékenységet úgy kell megtervezni és megvalósítani, hogy az érintett és *a környező termőföldön a talajvédő gazdálkodás feltételei ne romoljanak.*”

A Hegedűs Zoltán talajvédelmi szakértő által a TT-03209/2016. számon készített talajvédelmi terve alapján, a területen található mentendő humuszréteg, így a munkálatok befejeztével az esetlegesen elszállításra kerülő humusz mennyiségéről, a munkálatok során vezetett nyilvántartások alapján megvalósulási tervet kell benyújtani, amely alapján kerül a talajvédelmi járulék megállapításra.

A Tftv. 43. § (2) szerint a beruházások megvalósítása során a beruházó köteles gondoskodni a humuszos termőréteg megmentéséről és hasznosításáról. A Tftv. 44. § (2) alapján beruházások megvalósítása során keletkezett mentett humuszos termőréteg teljes mennyiségét a beruházás kivitelezése során igénybe vett földrészleteken kell felhasználni úgy, hogy a kialakított felső humuszos termőréteg vastagsága az eredeti humuszos termőréteggel együtt az 1 métert ne haladja meg. (3) Amennyiben a mentett humuszos termőréteg (2) bekezdés szerinti felhasználására nincs lehetőség, a felhasználásra nem kerülő rész eredeti funkciójának megfelelően a talaj felső termőrétegeként, vagy természetközeli előállítására felhasználható, illetve ezekre a célokra átruházható.

A beküldött dokumentáció áttanulmányozása után megállapítottam, hogy az ügyféli kérelem teljesíthető, a talajvédelmi hatóság fenti kikötéseinek betartása mellett talajvédelmi érdekeket nem sért, ezért a dokumentáció elfogadásához a talajvédelmi hatóság hozzájárul.

A nyilatkozatot a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. tv. 50. §, a talajvédelmi terv készítésének részletes szabályairól szóló 90/2008. (VII. 18.) FVM rendelet, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. tv., a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 52. §, és a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet előírásai, valamint a becsatolt

dokumentáció alapján adtam ki környezetvédelmi eljáráshoz.

- 2. A Kormányhivatal, mint örökségvédelmi hatóság** szakkérdés vizsgálatában foglaltak indokolása szerint a tervezett bányakitermeléssel megjelölt terület nyilvántartott régészeti lelőhelyeket (Hódmezővásárhely 152. lelőhely, azonosítószáma: 56381; Hódmezővásárhely 153. lelőhely, azonosítószáma: 56384; Hódmezővásárhely 708. lelőhely, azonosítószám: 56417) érint.

A tárgyi beruházás által érintett ingatlanokon nyilvántartott régészeti lelőhelyeket (Hódmezővásárhely 10., 143., 152., 153., 167., 592., 593., 697., 708. lelőhely, nyilvántartási azonosító: 34480, 56361, 56381, 56384, 56402, 55517, 55520, 89353, 56417) tart nyilván a Kormányhivatal.

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Kötv.) 19. § (1) bekezdése értelmében a földmunkákkal járó fejlesztésekkel, beruházásokkal beleértve az ásványi vagyon kitermelését is, a nyilvántartott régészeti lelőhelyeket jogszabályban meghatározott esetekben és módon el kell kerülni. A Kötv. 19. § (2) bekezdése értelmében, a régészeti örökség elemei eredeti helyzetükből csak régészeti feltárás keretében mozdíthatók el.

A tervezett bánya területén a régészeti lelőhely lehatárolását próbafeltárással kell elvégezni. A Kötv. 21 §-a értelmében a próbafeltárás célja a régészeti lelőhelyek jellegének, kiterjedésének, a veszélyeztető források és a megelőző feltárás mértékének meghatározása, a lelőhelyek védelmi fokozatának megállapítása és osztályozása.

A tervdokumentáció és a lelőhelyről rendelkezésre álló információk alapján a Kötv. 22. § (1) és (3) bekezdés bc) pontja értelmében a próbafeltárás, és a próbafeltárás eredményei alapján kijelölésre kerülő terület teljes felületű feltárása mellett döntött a Kormányhivatal, mivel a tárgyi lelőhelyek jellege és rétegsora a beruházással érintett részen nem ismertek az 56417 azonosítószámú lelőhely esetében, míg a 56381 és 56384 azonosítószámú lelőhelyek esetében pedig nem történt még feltárás a lelőhelyek területén.

Ugyanakkor a tervdokumentációból megállapításra került, hogy a lelőhelyek elkerülésével végezné az engedélyes a bányakitermelést. Ezt figyelembe véve a Kötv. 19. § (1) bekezdést szem előtt tartva erre csak úgy van lehetőség, ha a lelőhelyeket védőpillérbe helyezi.

A 20 méteres védősáv hivatalbóli tudomásszerzésen alapul, mivel azt az eddig benyújtott régészeti feltárási eredményekről szóló dokumentációk alapján jelölte meg a Kormányhivatal.

A védőpillérbe helyezés régészeti megfigyelés mellett történhet a Kötv. 22 § (3) bekezdés ae) pontja alapján.

A régészeti szakmunka ellátására a Kötv. 22. § (5) bekezdése alapján a Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ jogosult.

A Kormányhivatal a szakkérdést a *kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról* szóló 68/2018. (IV.9.) Korm. rendelet 87-88. §-ában meghatározott szempontok szerint vizsgálta.

A Kormányhivatal hatáskörét a Kr. 3. § (1) bekezdés a) pontja, illetékességét a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022 (XII.23.) Kormányrendelet 2. § (1) bekezdése állapítja meg.

3. **A Kormányhivatal, mint hulladékgazdálkodási hatóság** szakkérdés vizsgálatában foglaltak indokolása szerint a rendelkezésre álló iratanyagok áttanulmányozása során a hatóság az alábbiakat állapította meg:

A bányatelek Hódmezővásárhely település 01605/43, 01605/44, 01605/45, 01605/46, 01605/47, 01605/48, 01973/6, 01974/2, 01974/5, 01974/8, 01974/10, 01974/11, 01974/13, 01974/14, 01975/2 hrsz. külterületi ingatlanait érinti.

A bányatelek területe: 44.3367,69 m² (44,3 ha). A bányavállalkozó évi 120.000 m³ ásványi nyersanyag kitermelését tervezi, ami átlagosan napi 462 m³ anyag kitermelését jelenti. A kitermelt ásványi nyersanyagból a bányatelken megközelítőleg 30.000 m³ átmeneti deponálását tervezik, a többi anyag igény szerinti ütemezésben elszállításra kerül.

A bányavállalkozó egyműszakos nappali munkarend kialakítását tervezi a bányauzemben. Az ásványvagyon kitermelését, rakodását 2 db gumikerekes homlokrakodóval tervezi, illetve további 1 db vonóvedres kotróval történő kitermelés tervezett a vízszint közelében.

A bányában a kis dolgozói létszám miatt minimális mennyiségű kommunális hulladék keletkezik. A vizsgált tevékenység – külszíni homok bányászat – termelési folyamata során veszélyes hulladék keletkezésével a gépi berendezések működése, karbantartása, illetve esetleges meghibásodása során számolnak, pl.: fáradt olaj, olajos göngyöleg, olajos rongy, olajos föld, akkumulátorok, stb. A vállalkozó a bányatelken keletkező veszélyes hulladékok kezelésének és a keletkező hulladékok elszállításának érdekében szerződést köt arra engedéllyel rendelkezővel.

A kérelmi dokumentációt a hatóság elfogadja, a bánya létesítéséhez a fenti előírásokkal hozzájárul.

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (továbbiakban: Ht.) alapján:

1. § (3) bekezdés e) pontja alapján nem terjed ki a törvény hatálya a szennyezetlen talajra és más, természetes állapotában meglévő olyan anyagra, amelyet építési tevékenység során termelnek ki, és azt a kitermelés helyén természetes állapotában építési tevékenységhez használják fel.

2. § (4) A kitermelt szennyezetlen talaj és más, természetes állapotában meglévő olyan anyag hulladékstátuszát, amelyet nem a kitermelés helyén használnak fel, az (1) bekezdés 23. pontja szerinti fogalom meghatározással, valamint a melléktermékre vagy a hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó rendelkezésekkel összhangban kell értelmezni.

4. § Minden tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy az a környezetet a lehető legkisebb mértékben érintse, vagy a környezet terhelése és igénybevétele csökkenjen, ne okozzon környezetveszélyeztetést vagy környezetszennyezést, biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentését, a hulladék hasznosítását, továbbá környezetkímélő ártalmatlanítását.

5.§ (2) A hulladékképződés megelőzése érdekében törekedni kell arra, hogy a technológiából származó, de a technológiai folyamatba visszavezetett gyártási maradék, anyag, valamint a már használt, de eredeti céljára ismételten felhasználható termék, illetve melléktermék a gyártásfelhasználás ciklusban maradjon. Az anyag vagy termék, illetve melléktermék a gyártásfelhasználás ciklusból történő kilépésekor válik hulladékká.

6. § (3) A hulladékban rejlő anyag, energia hasznosítása érdekében törekedni kell a hulladék lehető legnagyobb arányú újrahasználatára való előkészítésére, újrafeldolgozására, valamint a nyersanyagok hulladékkal történő helyettesítésére.

12.§ (1) A hulladéktermelő az ingatlanon képződött hulladék gyűjtését az ingatlan területén hulladékgazdálkodási engedély nélkül legfeljebb 1 évig végezheti.

(4) A hulladékbirtokos a hulladékot az újrahasználatra való előkészítés, az újrafeldolgozás

és egyéb hasznosítási műveletek előmozdítása vagy javítása érdekében az ingatlanon, telephelyen elkülönítetten gyűjti. Az elkülönítetten gyűjtött hulladékot más hulladékkal vagy eltérő tulajdonságokkal rendelkező más anyagokkal összekeverni nem lehet.

31. § (2) bekezdés alapján a hulladékbirtokos

a) a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztvevő és a hulladékgazdálkodási intézményi résztvevő körébe eső hulladék kezeléséről

aa) a koncessziós társaságnak történő átadás,

ab) a koncesszori alvállalkozónak történő átadás,

ac) a hulladék aa) vagy ab) alpontban meghatározottak által üzemeltetett hulladékgyűjtő ponton, hulladékgyűjtő udvarban vagy visszaváltó berendezéseken keresztül történő átadás,

ad) a koncessziós társasággal kötött megállapodás alapján üzemeltetett hulladék átvételi helyen, illetve az átvételre kötelezettnek történő átadás, valamint – ha a hulladék szállítására a 14. § (1) bekezdése alapján engedély vagy nyilvántartásba vétel nélkül kerül sor – a koncessziós társasággal szerződéses jogviszonyban álló átrakó vagy hulladékkezelő létesítmény, komposztáló üzemeltetését végző személy részére történő átadás, vagy

ae) koncessziós szerződés megkötésének hiányában az aa)–ad) alpont helyett az állam által kijelölt jogi személynek történő átadás;

b) az a) pont alá nem tartozó hulladék kezeléséről

ba) az általa üzemeltetett hulladékkezelő létesítményben vagy berendezéssel végzett előkezelő, hasznosító vagy ártalmatlanító eljárás,

bb) a hulladék hulladékkezelőnek történő átadása,

bc) a hulladék szállítónak történő átadása,

bd) a hulladék gyűjtőnek történő átadása,

be) a hulladék közvetítőnek történő átadása,

bf) a hulladék kereskedőnek történő átadása, vagy

bg) ha az átvétel az állami hulladékgazdálkodási közfeladaton kívüli, de a koncessziós szerződés teljesítése érdekében szükséges tevékenység, a hulladékbirtokos döntésétől függően az a) pont vagy a b) pont szerinti átadás

útján gondoskodik.

(10) Ha a hulladékbirtokos a hulladékot másnak a (2) bekezdés b) pont bb)–bf) alpontja szerint adja át, meg kell győződnie arról, hogy az átvevő az adott hulladék gyűjtésére, szállítására, közvetítésére, kereskedelmére, illetve kezelésére vonatkozó hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkezik, vagy az adott hulladékgazdálkodási tevékenység végzéséhez szükséges nyilvántartásba vétele megtörtént.

56. § (1) Veszélyes hulladékot hulladékgazdálkodási engedély nélkül más hulladékkal, illetve anyaggal összekeverni vagy hígítani nem lehet.

65. § (1) A hulladék termelője, kormányrendeletben meghatározott birtokosa, gyűjtője, szállítója, kereskedője, közvetítője és kezelője, valamint a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztvevőt ellátó koncessziós társaság (a továbbiakban együtt: nyilvántartásra kötelezett) a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló kormányrendeletben meghatározott módon és tartalommal, a tevékenységével érintett hulladékról típus szerint a telephelyén nyilvántartást vezet.

A veszélyes hulladékok vonatkozásában a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeire vonatkozó 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendeletben foglaltak az irányadók.

A hulladék gyűjtőhelyek üzemeltetésével kapcsolatos szabályokról az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet rendelkezik.

2. § (1) E rendelet alkalmazásában:

11. munkahelyi gyűjtőhely: a természetes személynek nem minősülő hulladéktermelő által a telephelyén végzett munka során képződő hulladék elkülönített gyűjtésére szolgáló, a telephelyen kialakított hely, ahol a hulladéktermelő a hulladékot gyűjtőedényben, konténerben, továbbá a hulladék biztonságos gyűjtését lehetővé tevő helyiségben vagy szilárd burkolattal ellátott, elkerített területen gyűjti;

13. üzemi gyűjtőhely: a gazdálkodó szervezet hulladéktermelő telephelyén létesített olyan, e rendeletben meghatározott műszaki kialakítással rendelkező építmény, amely a hulladéktermelő tevékenységével összefüggésben képződött és munkahelyi gyűjtőhelyen gyűjtött hulladék munkahelyi gyűjtést követő, elszállításig történő elkülönített gyűjtésére szolgál;

13. § (10) Munkahelyi gyűjtőhelyen hulladék a hulladék képződésétől számított legfeljebb 6 hónapig gyűjthető, kivéve az egészségügyi hulladékot.

15. § (5) Üzemi gyűjtőhelyen a hulladék az üzemeltetési szabályzatban meghatározott ideig, de legfeljebb 1 évig gyűjthető.

17. § (3) Az üzemeltető az üzemi gyűjtőhely részletes működési és ellenőrzési szabályait üzemeltetési szabályzatban rögzíti. Az üzemi gyűjtőhely csak az üzemeltetési szabályzatban foglaltak szerint, a hulladékgazdálkodási hatóság általi jóváhagyását követően üzemeltethető.

A nyilvántartás vezetésére és az adatszolgáltatásra vonatkozó előírásokról a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet rendelkezik.

A hatóság hatáskörét a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. számú melléklet 17. pont B oszlopa, illetékességét a hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III. 12.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése állapítja meg.

4. A Kormányhivatal, mint ingatlanügyi hatóság a szakkérdés vizsgálatában foglaltak indokolása:

A tervezett beruházás célja a homokbánya létesítése. A tervdokumentáció szerint a beruházással érintett földrészletek: Hódmezővásárhely külterület 01605/43; 01605/44; 01605/45; 01605/46; 01605/47; 01605/48; 01973/6; 01974/2; 01974/5; 01974/8; 01974/10; 01974/11; 01974/13; 01974/14; 01975/2.

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (Továbbiakban: Tfv.) értelmében:

1. § „A törvény hatálya kiterjed a termőföldre, valamint - ha e törvény így rendelkezik - a termőföldnek nem minősülő ingatlanokra.”

2. § (19.) termőföld: „az a földrészlet, amely a település külterületén fekszik, és az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas vagy fásított terület művelési ágban van nyilvántartva, kivéve, ha a földrészlet az Evt.-ben meghatározott erdőnek minősül.”

7. § (2) „Az ingatlanügyi hatóság a földvédelmi eljárás, földvédelmi szakhatósági közreműködés, illetve a földvédelmi szakkérdés vizsgálata során minden esetben helyszíni szemle alapján dönt, ide nem értve a 8/C. §-ban meghatározott esetet.”

8. § (1) „Ha az ingatlanügyi hatóság más hatóságok engedélyezési eljárásaiban földvédelmi szakhatósággként működik közre, a termőföld védelmének érvényesítése érdekében érvényre kell juttatni, hogy az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételel történjen.”

(2) „A szakhatósági állásfoglalás kialakítása során figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy a szakhatósági eljárás tárgyát képező földrészletekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység, létesítmény ne akadályozza.”

(3) „A szakhatósági hozzájárulást meg kell tagadni, ha az engedélyezés iránti kérelem átlagosnál jobb minőségű termőföldet érint, azonban a tervezett tevékenység végzésére, létesítmény elhelyezésére, jogosultság gyakorlására hasonló körülmények és feltételek esetén átlagos minőségű vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföldeken is sor kerülhet.”

10.§ (1) bekezdése alapján „A termőföldet az ingatlanügyi hatóság engedélyével lehet más célra hasznosítani, ide nem értve a (2) bekezdésében meghatározott eseteket. Az engedély hiánya esetén a más hatóságok által kiadott engedélyek nem mentesítik az igénybevevőt az e törvényben foglalt jogkövetkezmények alól. Az ingatlanügyi hatóság engedélye nem mentesít a szükséges más hatósági engedélyek megszerzésének kötelezettsége alól.”

Amennyiben a termőföld végleges más célú hasznosítása következik be, mely során az érintett termőföld a továbbiakban mezőgazdasági termelésre alkalmatlanná válik, vagy a lábón álló termény megsemmisül, termés kiesés következik be vagy az időszerű mezőgazdasági munkák akadályozására kerül sor, vagy a talajszerkezet károsodik, - akkor csak az ingatlanügyi hatósági engedélyével lehet termőföldet más célra hasznosítani.

Cél-kitermelőhely (bánya) létesítése céljából kizárólag átlagosnál gyengébb minőségű termőföld végleges más célú hasznosítása engedélyezhető, kivéve, ha a Kormány a Magyar Közlönyben közzétett határozatával cél-kitermelőhely létesítése céljából az ásványi nyersanyag kitermelési, kinyerési, illetve a külfejtéses bányászati tevékenységgel érintett területet beruházási célterületté, vagy azt a beruházást, amelyre figyelemmel a célkitermelést végzik – a cél-kitermelőhellyel érintett termőföldterületek pontos lehatárolásával – nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé, a célkitermelést pedig ahhoz közvetlenül kapcsolódónak nyilvánította.

A más célú hasznosítási kérelemnek tartalmaznia kell: az érintett földrészletek helyrajzi számát, a más célú hasznosításhoz szükséges teljes terület igényt, a más célú hasznosítás pontos célját és az igénybevevő megnevezését és lakcímét (székhelyét). A kérelemhez mellékelni kell a földmérési alaptérképnek a más célú hasznosításra tervezett terület feltüntető másolatát és ehhez kapcsolódó terület kimutatást, a talajvédelmi tervet, valamint a tulajdonos, illetve haszonélvezet fennállása esetén a haszonélvező teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt hozzájáruló nyilatkozatát, ha az igénybevevő nem a tulajdonos, illetve haszonélvezet fennállása esetén nem a haszonélvező, kivéve, ha a termőföld igénybevétele kisajátítás céljának megvalósítása érdekében szükséges, vagy ha

a termőföld igénybevétele olyan, a tulajdonjog korlátozását lehetővé tevő közérdekű célt szolgál, amelynél törvény lehetővé teszi a tulajdonos, illetve haszonélvezet fennállása esetén a haszonélvező hozzájáruló nyilatkozatának bíróság vagy hatóság döntésével történő pótlását.

A fentiek tekintetében az ingatlanügyi hatóság, a vonatkozó jogszabályi előírások következetes betartásának (termőföld más célú hasznosítás engedélyezése eljárás) figyelembe vétele mellett a *Hódmezővásárhely külterület 01605/44; 01605/45; 01605/46; 01605/48; 01973/6; 01974/8; 01974/10* helyrajzi számú ingatlanokra vonatkozóan az előzetes vizsgálati dokumentáció elfogadásához feltételekkel hozzájárult.

Az ingatlan-nyilvántartási adatbázisból a hatóság megállapította, hogy a *Hódmezővásárhely külterület 01605/43; 01605/47; 01974/2; 01974/5; 01974/11; 01974/13; 01974/14; 01975/2* helyrajzi számú ingatlanok nem minősülnek termőföldnek, ezen ingatlanok esetében hatáskör hiányát állapította meg a hatóság, ezért az érintett helyrajzi számok esetén szakkérdés kiadására nem került sor.

A nyilatkozat a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése alapján az 3. melléklet táblázatának B oszlopában meghatározott szakkérdések tekintetében, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvényben, a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 8. § (1)-(2), 9. §, 10. § és 11. § foglaltakon alapul.

5. A Kormányhivatal állami főépítési hatáskörében a szakkérdés vizsgálatában foglaltak indokolása:

A területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény 27. § (2) a területrendezésért felelős miniszter feladatkörébe tartozó egyes területrendezési hatósági eljárással összefüggő hatósági feladatokat az állami főépítési hatáskörében eljáró vármegyei kormányhivatal látja el.

A megküldött dokumentációban szereplő „*Hódmezővásárhely XIV.-homok*” bányauzem területe a Csongrád Megyei Közgyűlés elnökének 4/2020. (V. 22.) önkormányzati rendeletével elfogadott Csongrád Megye Területrendezési Terve 1. mellékletében, a Térségi szerkezeti terven – összhangban Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény 10. § (3) bekezdésével – sajátos területfelhasználású térségbe van sorolva, így a tervezett beruházás, illetve a tervezett homok ásványi nyersanyag kitermelése ellen területrendezési szempontból kifogást nem emelek.

III. A Járási Hivatalok által vizsgált szakkérdések indokolása:

1. A Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Hódmezővásárhelyi Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály CS-02/NEO/01090-2/2024. számú szakkérdés indokolása:

A kérelmező által benyújtott kérelem és a hatóság irattárában fellelhető információk áttekintésre kerültek, a környezet- és településegészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a

szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően.

Az elektronikus úton benyújtott dokumentáció áttanulmányozása során megállapításra került, hogy a kérelmező által végezni kívánt bányászati tevékenység a Hódmezővásárhely, külterület 01605/43, 01605/44, 01605/45, 01605/46, 01605/47, 01605/48, 01973/6, 01974/2, 01974/5, 01974/8, 01974/10, 01974/11, 01974/13, 01974/14, 01975/2 hrsz. alatti ingatlanait érinti. A tervezett bányatelek területe 44,3 ha, az ásványi nyersanyag kitermelés tervezett évi mennyisége 120000 m³. A telken megközelítőleg 30000 m³ nyersanyag átmeneti deponálása tervezett. Felszíni és talajvízszint alatti kitermelés is tervezett, emiatt 33 ha szabad vízfelületű bányató kialakulása is várható. A tervezett kitermelési mélység 12 méter.

A dokumentáció nem tartalmaz pontos információkat a bányatelek környezetében esetlegesen fellelhető saját célú ivóvízellátást vagy szociális célú vízellátást biztosító sekélymélységű talajvízkutak vonatkozásában. Tekintettel arra, hogy az ásványi nyersanyag kitermelése talajvízszint alatt is tervezett, a tevékenység hatással lehet a fent nevezett kutak által szolgáltatott vizek minőségi és mennyiségi paramétereire. A kutakból kitermelt vizek sem közvetlenül, sem pedig közvetve nem veszélyeztethetik a fogyasztók egészségét.

Az iratanyag alapján, a zajvédelmi hatásterületen több védendő létesítmény is található. A dokumentáció alapján, a bányatelket északi irányból „falusias lakóövezet (Lf)” határolja, egyes lakóépületek esetében a zajterhelési határértékek csak külön műszaki megoldással teljesíthetőek. Zajvédő töltés kialakítható, melynek létesítését a hatóság támogatja, a bányatelek környezetében élők és tartózkodók egészségének védelme érdekében.

A telephelyen dolgozó alkalmazottak részére, szociális helyiségek a Hódmezővásárhely, 01974/14 hrsz. alatti ingatlanon kerülnek biztosításra. A telephely közművekkel ellátott.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 46. §-ban foglaltak alapján, a talajt, a vizeket és a levegőt nem szabad fertőzni, illetőleg olyan mértékben szennyezni, amely közvetlenül vagy közvetve az ember egészségét veszélyezteti.

A bányászati tevékenységből adódó légszennyező anyag kibocsátásra tekintettel, a bánya környezetében élők és tartózkodók egészségének megóvása érdekében be kell tartani a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendeletben rögzített előírásokat, miszerint tilos a légszennyezés, a diffúz forrás környezetvédelmi követelményeknek nem megfelelő működtetése miatt fellépő levegőterhelés, valamint a levegő lakosságot zavaró búzzal való terhelése, továbbá a levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezettséget okoz.

A bányászati tevékenységhez kapcsolódó tevékenységek által okozott zajterhelés tekintetében a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendeletben foglaltak betartása szükséges. A zajvédelmi hatásterületen található lakóépületekben élők és tartózkodók egészségének védelme érdekében a zajvédelmi töltés kialakítását a hatóság támogatja.

A tevékenység során keletkező veszélyes hulladékok gyűjtésével és ideiglenes tárolásával kapcsolatos tevékenységek végzése során a közegészségügyi követelmények figyelembevétele és betartása környezet-egészségügyi szempontból elengedhetetlen. A veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységre a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet előírásait kell alkalmazni.

A nem veszélyes hulladékok gyűjtésével, illetve tárolásával kapcsolatos tevékenységek végzését a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről szóló 13/2017. (VI. 12.) EMMI rendelet szabályozza.

A veszélyes anyagok és keverékek felhasználásának tekintetében a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvényben és a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII. 27.) EüM rendeletben foglaltakat maradéktalanul be kell tartani.

A bányászati tevékenység következtében kialakuló felületi víztest rekreációs célra történő hasznosításának feltételeit a természetes fürdővizek minőségi követelményeiről, valamint a természetes fürdőhelyek kijelöléséről és üzemeltetéséről szóló 78/2008. (IV. 3.) Korm. rendelet tartalmazza.

A hatóság a rendelkezésre álló dokumentáció alapján, a rendelkező részben foglaltak szerint döntött a környezeti hatásvizsgálati eljárás ügyében.

A hatóság a nyilatkozatot a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendeletben, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényben, a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvényben, a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendeletben, az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 5/2023. (I. 12.) Korm. rendeletben, a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendeletben, a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendeletben, a természetes fürdővizek minőségi követelményeiről, valamint a természetes fürdőhelyek kijelöléséről és üzemeltetéséről szóló 78/2008. (IV. 3.) Korm. rendelet, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről szóló 13/2017. (VI. 12.) EMMI rendeletben, a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendeletben, a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló 3/2002. (II.18.) SzCsM-EüM együttes rendeletben foglaltak, a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló a Miniszterelnökséget vezető miniszter 15/2022. (XII. 21.) MvM utasítása 24. § - 27. § alapján, a Csongrád - Csanád Vármegyei Kormányhivatal egységes ügyrendjéről szóló 21/2023. (II.28.) főispáni utasítás III. fejezet, 4. alcímében foglaltak alapján adta meg.

A hatóság hatáskörét az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 10. § (1) bekezdése és a fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 13. §-a, illetékességét ugyanezen rendelet 5. §-a és 2. melléklete, a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 2.§ (4) bekezdése és 1. sz. melléklete határozza meg.

*

A tevékenység várható környezeti hatásai:

Országhatáron átterjedő hatások, hatásfolyamatok

A bányászati tevékenység környezeti elemekre gyakorolt várható hatásai kismértékűek, hatásterületük a beavatkozási hely környezetére korlátozódik. A beavatkozási terület távolsága az országhatártól mintegy 24 km, így a "Hódmezővásárhely XIV. – homok" védőnevű bánya üzemeltetése nem jár olyan hatótényezővel, melyek hatásfolyamatainak kiterjedése az országhatáron átterjedne, vagy megközelítené azt.

Levegőtisztaság-védelem:

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Lr.) 4. §-a szerint tilos a légszennyezés, a levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezettséget okoz.

A Lr. 26. § (2) bekezdése előírja, hogy „Diffúz forrás a lehető legkevesebb légszennyező anyag levegőbe juttatásával alakítható ki, működtethető és tartható fenn. A diffúz forrás

működtetése, fenntartása során az üzemeltető a diffúz forrás környezete és az ingatlan rendszeres karbantartásáról és tisztántartásáról gondoskodik.”

A Lr. 28. § (2) bekezdése előírja, hogy a közúti jármű üzemeltetője szállítás esetén a szállított anyag által okozott levegőterhelés megelőzéséről gondoskodni köteles.

A külfejtés megindítása esetén a bányászati és anyagszállítási műveletek során a környezeti levegőt az alábbi hatások érik:

- A bányászati tevékenységből adódó kibocsátás: a működő gépek üzemi égésterméke és a munkálatok során keletkező por
- A szállítás során keletkező kibocsátás: a tehergépjárművek üzemi égésterméke és a közlekedés okozta por

A levegővédelmi modellszámítások alapján megállapították, hogy a védendő lakóépületeknél az immissziós határértékek teljesülnek.

A bányatelek ÉNy-i és ÉK-i határán letermelt humusz rétegből védőgátat építenek, így a közelben lévő védendő épületeket, ingatlanokat a 2-4 m magas töltések jól védik, mind a por- és levegőszennyezés, mind pedig a zajhatások ellen.

A telephelyen a Lr. hatálya alá tartozó bejelentés köteles légszennyező pontforrás nem létesül.

Zaj- és rezgésvédelem:

A tevékenység a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Zajr.) hatálya alá tartozik.

A tervezési területet északi irányból „beépítésre szánt terület – lakóterület”, keleti, és déli irányból „mezőgazdasági terület”, nyugati irányból részben jelölt „kereskedelmi, szolgáltató, ipari terület” határolja.

A tervezett bányatelek É-i határvonala mellett ritkásan beépített hétvégi házas övezet található. A bányászati tevékenységet csak hétköznap, nappali műszakban végzik.

A bányatelken évi 120.000 m³ ásványi nyersanyag kitermelését tervezik, ez átlagosan napi 462 m³ anyag kitermelését jelenti.

A kitermelt ásványi nyersanyagból a bányatelken megközelítőleg 30.000 m³ (a teljes éves kitermelni kívánt anyagmennyiség 1/4 része) átmeneti deponálásra kerül, a többi anyagot igény szerinti ütemezésben elszállítják.

A napi elszállítandó mennyiséget 25 m³ szállítókapacitású teherautókat figyelembe véve 6 db teherautó napi három fordulóval tudja elszállítani.

A legközelebbi védendő épületek környezetében, a zajterhelési határértékek csak a zajvédelmi töltés zajcsillapító hatásával biztosíthatók, ezért zajvédelmi töltést kell építeni a kitermelés megkezdése előtt.

A zajvédelmi követelmények teljesülésének igazolására, a zajvédelmi töltés megépülése után, a legközelebbi védendő épületeknél szabványos környezeti zajvizsgálatot kell végezni. A zajvizsgálati jegyzőkönyvnek a telephely zajszempontú hatásterületét, és a hatásterületen lévő védendő ingatlanokat is tartalmaznia kell.

A zajterhelési határértékeket a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. és 2. számú, a rezgésterhelési határértékeket az 5. számú melléklete tartalmazza.

Ha a zajvédelmi hatásterületen védendő létesítmény található, akkor a Zajr. 10. § (3) bekezdése alapján környezeti zajkibocsátási határérték megállapítását kell kérni a környezetvédelmi hatóságtól.

A zajkibocsátási határérték megállapítása iránti kérelmet a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet 2. számú melléklete tartalmazza.

A Zajr. 3. § (3) bekezdése szerint a környezetvédelmi hatóság a zajvédelmi követelmények ellenőrzése érdekében mérést, számítást, vizsgálatot végezhet, vagy végeztethet, illetve mérés, számítás végzésére kötelezheti a zajforrás üzemeltetőjét.

A hatásterületet a Zajr. 5. § (2) bekezdés b) pontja miatt kell megállapítani.

Földtani közeg védelem:

A bányászati tevékenység közvetlen hatásterülete a bányatelek területe, a közvetett hatásterület a szállítási útvonal.

A bányászati tevékenység elsősorban a földtani közeg fizikai tulajdonságaira gyakorol hatást. Elsődleges hatás a területfoglalás. A bányászat során az ásványi nyersanyag kitermelésre és elszállításra kerül. Ez a domborzat végleges megváltozásával jár együtt. A bányatelek környezete közel síknak tekinthető, melyen horizontálisan viszonylag nagy kiterjedésű, vertikálisan tagolt száraz bányagödör alakul ki, bányatavak keletkezése valószínűsíthető.

A tevékenység során a földtani közeg megbontásra, kitermelésre kerül, szerkezete megváltozik, egyes rétegei összekeverednek, tömörödnek, mások fellazulhatnak, a hatás azonban csak lokális jellegű. A haszonanyag kitermelését megelőzően a humuszos termőföldet, valamint a humuszmentes fedőréteget (homokos agyag, agyagos homok) letakarítják, átmenetileg deponálják, majd területrendezésre fordítják, esetleg értékesítik. A bányatelek teljes ásványvagyonának letermelése az eredeti terepfelszín legmagasabb pontjától mintegy 12 m mélységet jelent.

A tevékenység során használt munkagépek, szállítójárművek jelentős tömegűek, azok rendszeres, huzamos idejű mozgása a területen a talajok tömörödését, a talajszerkezet megváltozását okozza, a hatás azonban lokális jellegű.

Normál üzemelési körülmények között – a megfelelő műszaki védelemnek, az üzemelési utasítások betartásának, a szükséges karbantartásoknak, folyamatos ellenőrzéseknek köszönhetően – talajszennyezés nem valószínűsíthető, havária esetek elkerülhetők.

A dízel üzemű munkagépek, szállítójárművek égéstermékéből származó légszennyező anyagok beoldódása, megkötődése a talajban a kitermelési tevékenység időszakossága és területének változása miatt nem okoz káros mértékű szennyezést.

Üzemanyag tárolása a bányüzemben nem történik. A mozgásképtelen munkagép javítását a helyszínen csak olajfogó tálca fölött végzik.

Bányavállalkozó a saját tulajdonában lévő Hódmezővásárhely 01974/14 hrsz.-ú ingatlanon kíván telephelyet kialakítani a bányüzem dolgozói részére szociális szükségleteik kielégítésére.

A bányüzemben a kitermelési technológia nem igényel vízfelhasználást, technológiai szennyvíz nem keletkezik.

A területre hulló tiszta csapadékvizek helyben elsikkadnak. Szennyezett csapadékvíz nem keletkezik.

A hatóság feltételeit a földtani közeg védelme érdekében írta elő.

A környezethasználat megszervezésének és végzésének módját a Kvt. 6. § (1) bekezdése tartalmazza.

A felszín alatti közegek védelmét szolgáló feltételeket *a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet* (a továbbiakban: Favir.) rögzíti.

A (B) szennyezettségi határértéket *a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet* határozza meg.

A műszaki védelem kialakítását a Favir. 10. § (1) bekezdés alapján írta elő a hatóság.

Táj- és természetvédelem:

A természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 6. § (2) bekezdés alapján „természetvédelmi hatóságként - ha kormányrendelet másként nem rendelkezik - a területi természetvédelmi hatóság jár el”. A Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése értelmében „területi természetvédelmi hatóságként vármegyei illetékességgel - e bekezdésben foglalt kivétellel – a vármegyei kormányhivatal jár el.

A szakkérdést a természetvédelmi hatóság a Korm. rendelet vonatkozó melléklete alapján vizsgálta.

Az érintett ingatlanok védett természeti területet, Natura 2000 területet és egyéb természetvédelmi oltalom alatt álló területet, illetve védett növény nyilvántartott előfordulási helyét nem érintik.

A benyújtott tervdokumentáció alapján a bányászati tevékenység tehát nem érint közvetlenül védett vagy Natura 2000 területet, azonban a szomszédos Hódmezővásárhely 02034/41 hrsz. alatti ingatlan az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nkr.), valamint az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészetekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet 5. számú mellékletének 9.10.6. pontja alapján az Hódmezővásárhely környéki és csanádi-háti puszták elnevezésű, HUKM20001 azonosító számú kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület részeként a Natura 2000 hálózatba tartozik.

Az Nkr. 4. § (1) bekezdése szerint:

„A Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1–3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.”

Az előírások a megtelepedett, illetve potenciálisan megtelepedő védett és fokozottan védett élő szervezetek (üreglakó madarak, kétéltűek, hüllők), valamint ezek élőhelyének védelmét, illetve a táj védelmét szolgálják.

A bányák partfalai tipikus élőhelyei a védett partifecske és a fokozottan védett gyurgyalagnak, ott pedig, ahol feltör a talajvíz a bányába, a tocsogósokon nagy számban költenek a szintén fokozottan védett gólyatölcsök, a mélyebb vizű és növényzettel (sással, hínárral) benőtt helyeken pedig vöcskök, törpegém, bölömbika, a nádas foltokban nádiposzták, a csupasz talajon kis lile stb.

A védett és fokozottan védett madárfajok védelmének biztosítása érdekében a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 43. § (1) bekezdésében foglaltakat kell betartani:

„Tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínozása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.”

A terület épségének biztosítása a természetközeli élőhelyek állapotának megóvása miatt szükséges. A taposás, deponálás az eredeti növényzet megváltozását okozza az árnyékolás és a talajtömörödés révén. Az így beinduló gyomosodás fajkészlet-változását eredményezi.

A Tvt. 42. § (1) bekezdés szerint:

„Tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.”

A Tvt. 8. § (1) bekezdés szerint:

„A vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.”

A Tvt. 9. § (1) bekezdése alapján:

„A vadon élő szervezetek igénybevételével és terhelésével járó gazdasági, gazdálkodási és kereskedelmi tevékenységet a természeti értékek és rendszerek működőképességét és a biológiai sokféleséget fenntartva kell végezni.”

A Tvt. 17. § (1) bekezdés alapján:

„...a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.”

A tájrendezésre, tájvédelemre vonatkozó előírásokat a Tvt. 7. § (2) bekezdés c) és f) pontja indokolja:

„c) a település-, a területrendezés és fejlesztés, különösen a területfelhasználás, a telekalakítás, az építés, a használat során kiemelt figyelmet kell fordítani a természeti értékek és rendszerek, a tájképi adottságok és az egyedi tájértékek megőrzésére;

f) a táj jellegének megfelelően rendezni kell a felszíni tájsebeket.”

Az előírások betartása esetén a tevékenység természet- és tájvédelmi érdeket nem sért, a Natura 2000 területek kijelölésének céljaival nem ellentétes.

A hatóság a kérelem elbírálása során figyelembe vette a természetvédelmi kezelő, a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság 1528-1/2024 sz. nyilatkozatát.

Felhagyás:

A bánya rekultivációját – tájrendezési terv alapján – az egyes kitermelési egységek felhagyását követően folyamatosan végzik. A bányászati tevékenység infrastruktúrái leszerelésre és elszállításra kerülnek. Végrehajtják a tereprendezést, lefolyástalan terület nem marad vissza. A maradó végrézsüket a bányabiztonsági követelményeknek megfelelően kialakítják, a talajvízszint feletti műveletekkel érintett területet humusztakaróval lefedik. A környező domborzati viszonyokat az élőhelyek megtelepedésére alkalmassá teszik, melyet a növénytelepítés követ. A talajvízszint alatti kotrás okán bányatavak visszamaradása valószínűsíthető.

A felhagyás hatásai a létesítmény helyszínén lokálisan és időszakosan érvényesülnek. A létesítmény teljes felszámolása esetén biztosítani kell, hogy a helyszínen a környezetre ártalmas anyagok, így a környezetre gyakorolt negatív hatás ne maradjon vissza. A felhagyási tevékenységet a mindenkor érvényes, vonatkozó jogszabályoknak megfelelően kell végezni. A létesítmény megszüntetésekor fontos a terület rekultivációja, tájbeillesztése, új hasznosítási mód keresése.

*

A hatóság 2024. május 8-án – figyelemmel a R. 1. § (6b) bekezdésére – tájékoztatta a tevékenység telepítési helye szerinti település jegyzőjét, hogy a környezeti hatásvizsgálati eljárásban ügyfélnek minősül és nyilatkozatot tehet.

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Jegyzője VFCS/373-2/2024. számon az alábbi nyilatkozatot adta:

„A „Hódmezővásárhely XIV. Homokbánya (KTO azonosító: 109425-5-4/2024)” létesítésének tárgyában lefolytatandó környezeti hatásvizsgálati eljárásban a kérelmezett tevékenység/területhasználat a Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Helyi Építési Szabályzatáról szóló 14/2020. (III.20.) önkormányzati rendeletben és Szabályozási Tervben foglaltakkal összhangban van, a kérelmezett tevékenység az építési szabályzatban körül határolt területen végezhető/engedélyezhető.

A véleményezési dokumentáció 2. számú mellékletében szereplő - a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Bányászati

Osztálya által 2016. november 2-án kiadott JN/MEF/BO/2013-24/2016 számú határozat 5.4 pontja kitér az ott felsorolásra került objektumok védelmére.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy többek között a 01975/2 (korábban 01975) helyrajzi számú 'Kivett út' védelmét a hivatkozott iratban leírt módon biztosítani kell."

Az eljárásban az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontja alapján megkeresett **Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság 1528-1/2024. számon** az alábbi nyilatkozatot adta:

„A rendelkezésre álló adatok alapján figyelemmel a 3/1997. (I. 8.) KTM rendelet 1. számú mellékletére a tervezett tevékenység nem érinti a Körös-Maros Nemzeti Parkot.

A természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet alapján a tervezési terület nem része a Natura 2000 hálózatnak.

A környezeti hatásvizsgálati dokumentáció 11. sz. melléklet Környezeti Hatásvizsgálat élővilág részfejezet megállapításai helytállóak.

Szakmai véleményemet a Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal megkeresésére, a 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 19.§ által biztosított jogkörömben adtam ki."

A **Jász-Nagykun Szolnok Megyei Kormányhivatal** JN/MEF/BO/2013-24/2016. számú bányatelket megállapító határozatának 5.4. pontja értelmében a „Hódmezővásárhely 01975 hrsz.-ú földút védelmére az út ingatlanhatárától mért 5 méteres védősávval védőpillérek jelöl ki a Bácsafelügyelet."

*

A környezetvédelmi hatóság a R. 8. § - 10. §-ban foglaltak alapján az alábbiak szerint biztosította a nyilvánosság bevonását az eljárásba:

Az eljárás megindítását követően a hatóság 2024. április 25. napján honlapján közzétette a környezeti hatásvizsgálatra vonatkozó közleményt, és tájékoztatást adott a közmeghallgatás kérdésében.

A hatóság Kvt. 91/C. § (3) bekezdés b) pontja alapján a közmeghallgatást az érintettek személyes megjelenése nélkül honlapon való közzététel útján tartotta.

A tevékenységgel érintettek a környezeti hatásvizsgálati eljárás kapcsán észrevételeket 2024. június 12. napjáig közvetlenül a hatósághoz, illetve az érintett település jegyzőjéhez nyújthattak be.

A R. 9. § (11) bekezdése szerint környezetvédelmi hatóság a honlapján közzétette mindazon információkat – így különösen iratokat, kép- és hangfelvételeket, internetes hivatkozásokat –, amelyek az érintettek közmeghallgatásban való részvétele szempontjából lényegesek.

Az ügyfélnek minősülő társadalmi szervezetek elektronikus úton történő értesítése megtörtént.

A tervezett tevékenységgel kapcsolatos közlemény Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalában 2024. május 13. napjától 2024. május 28. napjáig közzétételre került.

A tervezett tevékenységgel kapcsolatosan észrevétel az érintett település jegyzőjéhez, illetőleg a hatósághoz nem érkezett.

A hatóság a határozatot a R. 10. § (4) bekezdése és a Kvt. 71. § (1) bekezdés b) pontja alapján hozta meg.

A környezetvédelmi engedély a R. 10. § (4) bekezdés a) pontja szerint tartalmazza azokat az előírásokat, amelyek a káros környezeti hatások elkerülésére, csökkentésére - és ha lehetséges - megszüntetésére vonatkoznak.

Az engedély érvényességi idejét a R. 11. § (1) bekezdés a) pontja és a (2) bekezdése alapján határozta meg a hatóság.

A környezetvédelmi engedély előírásaitól eltérően folytatott tevékenység jogkövetkezményeit a R. 26. § (4) bekezdése határozza meg.

A hatóság az Ákr. 43. § (1) bekezdés c) pontjára figyelemmel a teljes eljárás szabályai szerint járt el.

Az ügyintézési határidő lejártának napja: 2024. augusztus 18.

A hatóság a R. 10. § (3) bekezdésére figyelemmel az 5. § (6) bekezdése alapján ezen döntését külön levéllel megküldi az eljárásban érintett, hatásterületen lévő települési önkormányzat jegyzőjének, aki gondoskodik a határozat teljes szövegének nyilvános közzétételéről.

Az Ákr. 82. § (1) bekezdése értelmében a döntés a közléssel lesz végleges.

A közigazgatási perindítás lehetőségét az Ákr. 112. § és 114. § (1) bekezdése biztosítja.

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 4. § (2) bekezdése alapján közigazgatási jogvita tárgya, ha bármely a közigazgatási tevékenységgel közvetlenül érintett fél a vitatott tevékenységgel szemben jogszabály által biztosított közigazgatási jogorvoslatot kimerítette, vagy a pert jogszabály előírása miatt más közigazgatási eljárás előzte meg. A Kp. 5. § (1) bekezdése alapján a bíróság a közigazgatási jogvitát közigazgatási perben bírálja el, melyet a 37. § (1) bekezdése alapján keresetlevéllel kell megindítani. A keresetlevél tartalmáról, előterjesztésének határidejéről és módjáról a Kp. 29. § (1) bekezdése, 37-40. §-ai, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján adott az ügyben döntést hozó hatóság tájékoztatást.

A keresetlevél előterjesztéséhez használható nyomtatványt a polgári perben és a közigazgatási bírósági eljárásban alkalmazható nyomtatványokról szóló 17/2020. (XII. 23.) IM rendelet tartalmazza.

Az eljáró bíróság hatásköre és illetékessége a Kp. 12. § (1) bekezdésén, valamint 13. § (1) bekezdésén alapul.

A közigazgatási jogvita elbírálása iránti közigazgatási per és egyéb közigazgatási bírósági eljárás illetéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (1) bekezdése értelmében 30 000 forint. A közigazgatási bírósági eljárásban a felet az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja értelmében tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg.

A Kp. 50. § (4) bekezdése értelmében az azonnali jogvédelem iránti kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell, a kérelmet megalapozó tényeket pedig valószínűsíteni kell. A Kp. 50. § (2) bekezdése alapján azonnali jogvédelem keretében kérhető a halasztó hatály elrendelése, a halasztó hatály feloldása, ideiglenes intézkedés, illetve előzetes bizonyítás elrendelése.

A peres eljárás illetékéről, valamint a perköltségről, illetve annak viseléséről a bíróság az eljárást befejező határozatában hivatalból dönt. A peres eljárás illetékét és a perköltséget a félnek a pernyertesség függvényében kell viselnie. A közigazgatási perben a félnek a bíróság kérelemre – a kérelem előterjesztésétől kezdve – költségmentességet engedélyezhet. Ekkor a fél mentesül az illeték megfizetése alól, azonban a közigazgatási pert indító felet a pervesztessége esetén az esetleges költségmentesség sem mentesíti a közigazgatási hatóság perköltségének viselése alól.

Az igazgatási szolgáltatási díj mértékét a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet 2. számú mellékletének 2. pontja alapján határozta meg a hatóság.

A hatóság hatáskörét a Kvt. 71. § (1) bekezdés b) pontja, illetékességét a Rendelet 2. § (1) bekezdése állapítja meg.

Szeged, 2024. július 31.

dr. Salgó László Péter főispán
nevében és megbízásából:

Katona Csaba
főosztályvezető

Kapják:

1. Krusniczky Lóránd Ügyfélkapu
2. CSCSVKH Hódmezővásárhelyi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály
nepeu.hmvhely@csongrad.gov.hu - elektronikus úton
3. CSCSVKH Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály
nto.hmvhely@csongrad.gov.hu - elektronikus úton
4. CSCSVKH Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi Hatósági Osztály 1.
6722 Szeged, Rákóczi tér 1. *epitesugy.szeged@csongrad.gov.hu - elektronikus úton*
5. CSCSVKH Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 2. 6800 Hódmezővásárhely,
Rárósi út 110. *foldhivatal.hmvhely@csongrad.gov.hu - elektronikus úton*
6. CSCSVKH Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály
Hulladékgazdálkodási Osztály 6726 Szeged, Derkovits fasor 7-11. helyben
7. CSCSVKH Állami Főépítészeti Iroda 6722 Szeged, Rákóczi tér 1.
eoh@csongrad.gov.hu - elektronikus úton
8. Csongrád-Csanád Vármegyei Katasztrófavédelmi Ig. Igazgató-helyettesi Szervezet
Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály 6728 Szeged, Napos út 4. HKP
9. Csongrád-Csanád Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
6724 Szeged, Berliini krt. 16-18. HKP
10. Hódmezővásárhely MJV Jegyzője (kifüggesztésre, külön levéllel) HKP
11. Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság HKP
12. Králik Emese Virág Ügyfélkapu
13. Sun City Vízisport Kft. Cégkapu
14. Alapvető Jogok Biztosának Hivatala HKP
15. Irattár

2024-07-31

